

SZÉKELY HIRLAP.

Politikai és társadalmi lap s a „Jogász-Egylet“ közlönye.

Szerkesztői szállás:
Szent-Miklós-utca 791. sz. hová a lap szellemi részét illető cikkek küldendők.
Kiadó-hivatal:
A ref. főtanoda könyvnyomdája, hova az előfizetési pénzek és reclamatiók küldendők.

Hirdetési díj: Egy háromszor hasábozott garmond sor vagy annak térfogata 6 kr; bélyegilleték minden hirdetés után külön 30 kr.
A hirdetési díjak előre fizetendők.
Hirdetéseket elfogad: helyben a kiadó-hivatal.
Buda-Pesten:
Braun Ede ur **hirdetményi ügynöksége,**
(József-tér, 10. sz. I. emelet.)

Megjelenik e lap
minden szerdán és szombaton egy egész lven.
ELŐFIZETÉSI ÁR:
Félévre 3 frt.
Negyedévre 1 „ 50 kr.

M.-Vásárhely, 1875. szept. 21-én.

(ly.) Régi idők óta, s megdönthetetlen, igazságként ösmeretes azon állítás, hogy a szükséges fundamentum nélkül, vagy gyenge fundamentumon épített ház még a földrengések kimaradása esetében is rövid ideig maradhat a maga épségében, s megrepedezése, vagy plane összeomlása folytonos aggodalomban és félelemben tarthatja lakóit. Kissé merésznek látszó hasonlat, de talán nem egészen tévesztett egy nem biztos alapokon nyugvó állam, vagy ország lakóinak sorsát és jövőjét ama házéhoz s lakóiéhoz hasonlítani. Egy ország ugyanis a maga egészében, ha constructiója ép és erőteljes, épen úgy szeretett hazája minden egyes lakójának, mint a kényelmes lakházak alkalmas jó épület kellemes tartozkodási helye az időjárás változásai ellen az abban szálásolóknak. S ha tovább taglaljuk hasonlatunkat bizton állíthatjuk, hogy a minő lényeges kelléke a tartós épségre és használatra tervezett épületnek a jó alap, épen olyan egy ország lakóira nézve a tiszta erkölcs, minek hiányában saját terhe alatt hanyatlásnak s bomlásnak indul.

Az erkölcs fogalma s annak ösmerete egykoru az államok és országok létrejövetelének kiindulási pontjául, s alapjául szolgált társas együttélés socialis törekvéseivel. S habár az erkölcs fogalmának körülírása lényegében, s alapelvében ősi időktől fogva ugyanaz, a kor körülményei és viszonyai időről-időre különbözöden decorálta annak társadalmi alakját, s az erkölcsiség alapeszméjének rovására azért tüntet fel a történelem a külön korszakokból annyi ellentétességet.

Az azonban nem szorul bizonyításra, hogy a socialis állapot bármely kiadásában az erkölcsösség a neveléssel párosult oktatástól feltételeztetett, mert arról tanuskodnak a mult hagyományai és maradványai épen úgy, mint a jelen törekvései. S mindazon országokban, melyekben a nevelés és oktatás iránya helyesen választatott meg, s annak fenntartása és alapos fejlesztése az ahhoz szükségeltetett szigoru figyelem tárgyát képezte, nagy az előhaladás és fejlődés a társadalmi élet minden ágazatában, s az erkölcsiség iránti tiszta fogalom, s jótékonyságának átértése és átérzése erőt s biztonságot nyujt a további haladásra és fejlődésre.

A helyes alapon nyugvó nevelés és oktatás segélyével megteremthető erkölcsösség tehát azon tartós fundamentum, mely egy ország fennállásának s előhaladásának biztosítékul szolgál. Azért mondja egyik jeles nemzetgazdászati író, hogy az államok és nemzetek háztartásában azon tőkék fordíttatnak a legproductivebb beruházásokra, melyekkel az állam polgárai között az erkölcsös nevelés, az ismeretterjesztő oktatás és a kitarító munkásság intentioi realisaltatnak.

A cultur nemzetek között a német nemzet leginkább átlátta, s átértette ezen eszmék fontosságát, családí mint társadalmi életében már régi idők óta azon eszmék befolyása, s mondhatni uralma alatt fejlesztí intézményeit. Ezen törekvésnek eredménye az oly nagy foku szellemi és anyagi előhaladás, különösen irodalmának, mint iparos munkásságának világra szóló kiterjedtsége. Családí életében mérsékelt, rendes, tiszta, munkás, vagyonos és megelégedett; társadalmi mozgalmái folytonosan a közjóllét, az állam fennmaradásának és fejlődésének rationabilis munkálása, s az általános míveltségben rejlő nagyhatalmi állás megszilárdítása felé irányulnak. S ha igazságosak akarunk lenni, ki kell mondanunk, hogy részben ugyanazon irányu törekvést tapasztaljuk a velünk együtt élő német polgártársaknál is. E tekintetben tehát a közvetlen közelben s állami szomszédságunkban folytonosan észlelhetjük az e tekintetbeni helyes irányu eljárás jótékony eredményességét s hason czélú iparkodásainkra való befolyását.

Most, midőn hazai nevelő és tanintézeteinkben a tanfolyami év elején vagyunk, bizonyára nagyon is alkalmilag foglalkozunk ezen eszmékkal, melyeknek nemzeti fejlődésünk és erősödésünkre, s hazánk jövőjének biztosítására legnagyobb befolyásuk lehet. A nevelés és tanügy terén működő szakférfaíunk magasztos elhívatásának fogjuk részben köszönhetni előhaladásunkat, mint nekik kell tulajdonítanunk hátramaradásunkat.

Nem lehet azonban mindezek mellett szem elől téveszteni azon hatást, melyet maga a családí élet és nevelés gyakoról a köznevelés és oktatásra. Ezeknek egymást kölcsönösen támogatni, s elősegíteni kell. Sőt a közintézetek hiányait is nagy mértékben pótolhatja a családí komoly figyelemmel párosult ösztönzés, utasítás és szoktatás. S főleg a nálunk annyira hiányzó, de nagyfontosságú önmunkásság meggyökereztetése, s állandóvá tétele legnagyobb részben a családí neveléstől függ.

Midőn tehát iskolákba küldjük gyermekeinket, azzal még nem teljesítettük egészben szülői kötelességeinket, mert azoknak biztos fejlődésére s előhaladására multhatatlanul szükséges, hogy szintén szülői kötelmeinkből kifolyólag gyermekeinknek magaviseletét, s a tanulmányaikkal való foglalkozását folytonosan figyelemmel kísérjük, s gyámolítsuk és támogassuk őket minden rendelkezésünk alatt levő eszközökkel, mert csak úgy remélhetjük azt, hogy fejlődési időszakuk nem leendő nyomtalanul eltűnt idő, hanem a haza és nemzet érdekeinek megfelelő munkás foglalkozásra előkészítő időszak, mely a jó és tetterős hazafiak fejlődésére egészben alkalmas.

Országgyűlés.

Budapest, 1875. szept. 19.

A valahára bevégződött felirati vitának utolsó lényegesebb mozzanataí b. Senynyeinek szokott elegáns és szellemes előadása, melynek végén kijelenté, hogy a bizottság javaslatát elfogadja; továbbá a belügyminiszternek sikerült beszédje, melynek fonalán számos szónok támadásait verte győzelmesen vissza, különösen harczott báró Senynyei, Simonyi, Helfy, Polit és Miletics ellen, kinek javaslatáról, mely magát az uralkodót is sérté, azt állítá, hogy csak egy „elvetemült“ egyéntől telhetett ki.

A miniszter ismételten hangsulyozá, hogy a kormánynak föltétlen törekvése, föltétlen és határozott törekvése nem csak az állam pénzügyeit rendezni, hanem, hogy a magyar államot, mint magyart, az állam élet összes viszonyait fölelelő rendezéssel föntartsa és erősítse; Tisza hazafias nyilatkozataí nagy lelkesültséggel fogadtattak.

Végre tegnap az előadó és a javaslat-beadóí zárbeszédei után — melyek közül a Horváth Lajosét szabattosság és csin, a Simonyi Ernőét üres hoszuság és a Mileticsét megrögzött rosz akarat és vakmerőség tette sajátos jellegűvé — a bizottság javaslata roppant többséggel elfogadtatott.

Ma, Széll Kálmán pénzügyminiszter előterjeszté a jövő éví költségvetést, melyről ez uttal csak azt jegyezzük meg, hogy a kiadások 235, a bevételek 209 millióra vannak előírányozva, s így a hiány még mindig 16 millió! A mi bizony elég sok; csak az a kérdés már, hogy mennyit fog még az országgyűlésí tárgyalások után apadni e nagy összeg!

r. l.

A sátořtáborból.

Maros-Vásárhely, 1875. szept. 20.

Az osztrák-magyar állam véderejének fenntartása minden egyes polgártól nagy áldozatokat követel, a melyek hazánkra nézve, tekintettel zilált állami háztártásunkra, ma már nagyon is sulyosoknak nevezhetők; helyes tehát, ha az egész hadsereg, de főleg annak azon kiegészítő részének működése iránt, a melyet saját erőnkön kell fenntartanunk, és ez a honvédség — érdeklődéssel viseltetünk; ez indított mult számunkban tett azon ígéretre, hogy az itten öszpontosított honvéddandár működéséről cikksorozatot nyitandunk.

Miután a dandárnak tagozását már ismertettük, tekintsük meg annak elhelyezését, ruházatát és fölszerelését. A gyalog-csapatok és egy lovas-század az itteni sátořtáborban vannak elhelyezve, míg egy egy lovasszázad Medgyesfalván, M.-Vásárhelytt és Mező-Szentgyörgyön szállásoltatott be. A sátořtáborban való elhelyezés nagyon czélszerű, csak az igen korán beállott hűvös éjjek és reggelek alkalmatlankodnak Márs vászonba öltöztetett fiainak, ugyanis egy újabb kormányrendelet következtében a honvédség szabadságoltjai is, úgy, mint a közös hadseregbeliek — saját lábbeliekben gyakorolhatnak és ezért ugy saját fehéřnemüknek használatáért az egész gyakorlati időre egy körülbelöl 60 krra rugó átalányban részesülnek, igen kevés arra, hogy lábbelét csak megtalpaltassa; méltánytalan azért a különben is minden már egyéb terheket hordozó polgártól még azt is követelni, hogy saját ruházatát viselje el a gyakorlatok alatt ez a közterheknek nem igen egyforma és nem méltányos felosztása.

A dandárnak fölszerelése, ugymint: az egész honvédségé, kitűnőnek nevezhető, hogy a ráfordított milliók kamatot az államnak adni fognak-e? az a jövőnek titka.

Most tartatnak a zártasorú gyakorlatok és gyakoroltatják a cölőlövészet meglehetősen kielégítő eredménynyel; egy körülmény tűnt azonban előttünk fel, és ez, hogy: a honvédsapatoknál az előszabott főtisztú létszámnak még egy negyede sincsen meg, miért is fiatal hadnagyok századparancsnokságokkal kell, hogy megbizassanak; e bajnak meg kell, hogy legyen a maga oka, a honvédség iránt érdeklődőt gondolkodóba kell hogy ejtse; jövő czikünkben nézetünket erre nézve is elmondandjuk.

Nyárad-Szereda, 1875. szept. 20.

Tisztelt szerkesztő úr!

A tegnapi vasárnapon rendkívül érdekes ünnepélynek vala színhelye különben reudesen egyszerű és mondhatni egyhangú napokat számláló községünk.

Boldogult V. Ferdinánd kegyeletos, gyász-émlék-ünnepélyét tartá templomunkban a marosi ev. ref. egyházmegye, az elhunyt jó királyt megillető és a körülmények szerint kifejtethető nagyszerűséggel.

Megjelent e napra az egyházmegyének csaknem valamennyi lelkésze — élén az esperessel s az egyik világi gondnokkal: gróf Toldalagi Viktorral, kinek, valamint a szék alkirálybirájának és főjegyzőjének diszmagyar öltözte s a körülbelül kétszáz főre menő fekete ruhás chórusa a szék központi tisztikarának, a helyi járásbírósnak, a lelkészeknek s számos vidékieknek és helybeli hivatalos közege — valóban fényes és méltóság-teljes látványt képezett.

A templomban a nők helyei is nagyobbára díszes hölgyközönséggel voltak telve, s midőn megzendült az orgonának búslallama, kíséretében szent Dávid királynak legszebb szoltára: a „Te benned bízunk eleitől fogva” — mély meghatottság tölté el mindnyájunknak kebelét, s mikor a lelkészek feje áhitatos buzgósággal megkezdé a minden királyok örökké élő királyához intézett magvas és ékes irányú imáját: a legmélyebb, figyelő csend uralkodott a nagy közönség fölött, mely egészen az imádság végezetéig tartott.

Utána Madaras lelkész lépett a szószékre és tartalmas, de mindenesetre kissé hosszú emlékbeszédet mondott, föllálitván a jó királynak példányképét eszméileg s az egyes részeket azután alkalmazván az elhunyt jó fejedelemre.

Az istenitisztelet után — melynek vége délután 1 órakor volt — nagyérdemű vendégeink legnagyobb része — mert néhányan magán házakhoz is el voltak hívva — a Rosenbaum vendégfogadjába gyűlt össze közebedre, mely természetesen a legünnepélyesebb csönddel folyt le (toasztok és zene nélkül). Ebéd után pedig vendégeink egy része haza távozott; sokan azonban a délutánt, sőt az egész napot is körünkben töltötték. Meg kell — a mit szinte feledőnk — említeni, hogy az istenitisztelet hatását előnyösen fokozá a helyi dalárdák sikeres közreműködése, mely vendégeink elismerését is kivívta, a mi csak buzdításul szolgálhat a jóra való egyletnek.

Végül: köszönetet mondunk az egész gyülekezetnek, s különösen azoknak, kik messzeföldről is szívesek valának a szerény helységet fölkeresni, hogy ott a kegyeletnek szent ünnepén részt vegyenek s a népnek példát, követésre méltó példát mutassanak a nagyok, az előljárók iránt tanusítandó tiszteletben.

Vajha az Isten drága hazánkat valami nagy, öröndetes eseménynyel is megáldaná immár, hogy ne csak a meghalásnak búsl, hanem az örendezés valamely derűs ünnepélyén is találkozhatnánk! Nyárad i.

Jogi szemle.

A német birodalmi új bírósági szervezet iránti javaslat.

(Folytatás.)

A negyedik fejezetben van szabályozva a kerületi törvényszékek (Landgerichte) szerkeze és illetékességi köre.

Egy ilyen törvényszék áll egy elnökből, s a kellő számú ülnökökből és segédszemélyzetből és felosztandó polgári és bünygyi tanácsokra.

A bünygyek fölötti tárgyalások időszakonként az esküdtszékek közreműködésével tartatnak meg.

A törvényszék polgári osztálya illetékes mindazon polgári ügyekben, melyek a járási bíróságokhoz, vagy a kereskedelmi törvényszékekhez utalva nincsenek. Azok képezik egyszersmind a felebbviteli bíróságot a járásbírók előtt lejárattott polgári ügyekre nézve.

A törvényszék bünygyi osztálya intézkedik a bünygyi eljárás értelmében hozzá utalt összes bünygyi ügyekben a vizsgálat lejárattása s azzal kapcsolatos körülmények iránt.

Illetékességi körébe tartoznak azon vétségek, melyek nem utaltattak az előbbi fejezetben ismertetett vegyesbíróshoz, valamint azon büntények, melyek legfőlebb öt évi fegyházi szabadságbüntetést vonnak maguk után.

Mindazon vétségek fölötti eljárást, melyek a büntetőtörvénykönyv értelmében a körülményekhez képest, legfőlebb három havi fogság, vagy 600 márk pénzbüntetést vonhatnak maguk után a törvényszék az államügyészség indítványára a vegyesbíróshoz (Schöffengericht) utasíthatja, ez pedig, ha valamely esetben egy oly vétségért a jelzettnél nagyobb foku büntetést vél alkalmazandónak, az ügyet további ellátás végett a törvényszékhez visszaterjesztheti.

A törvényszék tanácsai az előlölövel együttesen hármastanácsban határoznak.

A törvényszéktől távolabb eső vidékeken a bünygyek ellátására a járásbírók mellett is alakítható a kormány által bünygyi tanács, még pedig úgy a járásbírói bírálóból, mint a törvényszék bírálóból, vagy vegyesen, s ezen tanács a részére kijelölt kerületben fölmerült összes bünygyekben határoz.

Az ötödik fejezetben van szabályozva az esküdtszékek (Schwurgerichte) szerkeze és illetékességi köre.

Az esküdtszék illetékességéhez tartoznak mindazon bünygyek, melyek a törvényszékek bünygyi tanácsaihoz, vagy a birodalmi törvényszékhez utalva nincsenek.

Az esküdtszéki bíróság áll három rendes bírói tagból, kik közül az egyik előlölö, s maga az esküdtszék 12 a bünygyesség kérdése fölötti határozatra hivatott esküdtszéki tagból. Az előlölö és helyettese a rendes bírák közül minden egyes ülésszak tartamára az országos fő-törvényszék elnöke által a vezetése alatti fő-törvényszék tanácsosaiból, vagy a kerületi törvényszék bírálóból nevezetik ki.

Az esküdték szolgálata tiszteletbeli szolgálat, s abban csak német származású egyének vehetnek részt.

A szolgálatra hivatott esküdték névsora a harmadik fejezetben ismertetett minősültséghez és eljáráshoz képest, a kormány és a bizalmi férfiakból alakított bizottság közreműködésével állapíttatik meg. Egy esküdtszéki kerület részére az esküdték száma szintén a kormány által állapíttatik meg. A szolgálati időszakokra a névsorba bevett esküdték és segédsküdték, kik az esküdtszék előlölöje által szolgálatra behívandók lesznek. Esküdti szolgálatra nem kötelezettek azok, kik a megelőző évben, mint esküdték, vagy a vegyes bíróságnál, mint bírák szolgálatot teljesítettek, s ugyanazon időszak alatt mindkét szolgálatra senki sem kényszeríthető, és ha mindkét szolgálatra szólíttatott fel valaki, csak azon szolgálatot tartozik teljesíteni, melyre előbb hivatott fel. A kerületi törvényszék bünygyi tanácsa intézkedhetik az esküdtszék-ülés helye iránt, a mi a körülményekhez képest a kerület bármely községébe áttehető.

Az esküdték útiköltségei megtéríttetnek.

A szolgálatba behívott, de a megjelenésben gátolt esküdték indokolt fölmentési kérelme fölött az államügyészség meghallgatása mellett az esküdtszéki bíróság határoz.

A törvényszék minden egyes szolgálati időszakra a szolgálatra kisorsolt 48 esküdt névsorát megküldvén az esküdtszék előlölöjének, ez a 48-ból 30 nevet jelöl ki, s az esküdték ahoz képest hivatnak be szolgálatra.

Az esküdték, ha az ellátásra kijelölt ügyek a rendes szolgálati idő leteltével le nem tárgyalhatók, addig tartoznak szolgálatban maradni, míg az ügyek mind le tárgyalatnak.

A hatodik fejezetben van megállapítva a kereskedelmi törvényszékek (Handelsgerichte) illetékességi köre és szerkeze.

A kereskedelmi törvényszékek működési kerületét a kormány igazságügyi osztálya állapítja meg. Tagjai jogképzett bírák és kereskedelmi ülnökök, kikből a körülményekhez képest ugyanazon egy törvényszéknél több tanács is alakítható.

A kereskedelmi törvényszék illetékességi köréhez tartoznak mindazon különben polgárjogi-természetű ügyek, melyek:

1) egy kereskedő ellen (a kereskedelmi törvény 4. szakasz értelmében) annak kereskedői viszonyából kifolyólag (a k. t. k. 271—276. szakaszai szerint);

2) a váltótörvény értelmében a váltókötelezettségből származnak;

3) ugyancsak:

a) mindazon keresetek és vitáskérdések, melyek a kereskedői társulatok fennállása alatt, úgy megszűnése folytán a liquidatio alkalmával a társasági cég egyes tagjai által a társaság ellen emeltetnek;

b) a kereskedői cég használhatása iránti jogosultság elnyerését tárgyazó körülmények;

c) egy kereskedelmi üzlet elidegenítése folytán az érdekelték között fölmerülhető igények;

d) az üzlettulajdonosok s azok cégvivői, meghaltatmazzottjai és segédei között fölmerülhető igények;

e) a kereskedői alkuszok és a felek között fölmerülhető ügyletek;

f) a tengerészeti, illetőleg hajózási viszonyból fölmerülhető s magánjogi kötelezettséget magukban foglaló összes jogügyletek iránti peres ügyek.

A kereskedelmi törvényszék az egy jogképzett bíróból, mint előlölöből és két, a kereskedői testületek felajánlása folytán három év tartamára kinevezett kereskedői ülnökökből alakított hármastanácsban határoznak. A kereskedői ülnökök szolgálata tiszteletbeli szolgálat, minnek tartama alatt azokat a bírósági hivatalnokokkal egyenlő jogok és köteleességek illetik meg. Szolgálatuk kezdetén, azaz: kineveztetésük után föleskettetnek, s ha időközben bármi ok miatt a további szolgálatra képtelenné válnak, az országos fő-törvényszék első polgári tanácsa által szolgálatukból felfüggesztetnek.

A hetedik fejezet tárgyazza az országos fő-törvényszékek (Oberlandesgerichte) szerkezetét és illetékességi körét.

Az országos fő-törvényszék egy elnök vezetése alatt a kellő számú tanácselnökökből és tanácsosokból áll, kik polgári és bünygyi tanácsokba osztatnak be.

Illetékességi körükben hivatva vannak határozni:

1) a kerületi és kereskedelmi törvényszékek által a polgári ügyekben hozott végítéletek ellen beadott folyamodások felett;

2) a vegyes alkalmi bíróságok (Schöffengerichte) ítéletei ellen beadott felülvizsgálati kérelmek fölött;

3) a kerületi törvényszékek bünygyi tanácsainak ítéletei ellen beadott folyamodások és felülvizsgálati kérelmek fölött;

4) a kerületi és kereskedelmi törvényszékek határozatai ellen beadott panaszok fölött;

5) a bünygyi eljárás folyamán az elsőfoku bíróságok határozatai ellen beadott panaszok fölött.

Az országos fő-törvényszék az előlölövel együttes ötös számú tanácsokban határoz.

A nyolczadik fejezetben van részletezve s szabályozva a birodalmi törvényszék (Reichsgericht) szerkeze és illetékességi köre.

A birodalmi törvényszék székhelye a birodalmi szövetségstanács meghallgatása mellett császári rendelettel állapíttatik meg. Egy elnök vezetése alatt áll a kellő számú tanácselnökökből és tanácsosokból, kiket a birodalmi szövetségstanács ajánlatára a császár nevez ki. Kinevezésre azonban csak az ajánlható, a ki életének 35-ik évét már túlélte, s mint olyan, bírói képességgel, vagy pedig a német birodalom valamelyik egyetemén rendes, nyilvános jogtanári képesítettséggel bír.

Ezen törvényszék tagjai ugyan élethossziglani szolgálatra neveztetnek ki, de ha azok valamelyike valamely büntetendő cselekvényért legalább egy évi szabadságbüntetésre elítéltetik, a birodalmi főügyész meghallgatása mellett a birodalmi törvényszék teljes ülése határozatával állásának s fizetésének elvesztésében elmarasztható, s addig is a bünygyi eljárás folyamán tartamára működésétől felfüggeszthető. Az időközben bármi okból bekövetkezett szolgálatképtelenség esetében a nyugalmaztatás a körülményekhez, s a szolgálat időtartamához képest a birodalmi főügyész indítványa alapján történik.

Az elnök a törvényszék tagjait polgári és bünygyi tanácsokba osztja be, mely tanácsok hetes üléseben határoznak.

Teljes üléseben az elnök, annak akadályoztatása esetében az első helyre kinevezett tanácselnök, tanácsülésekben a rendes tanácselnök, s annak akadályoztatása esetében a régiebb idő óta szolgáló tanácsos, s egyenlő szolgálati idő mellett a korára nézve idősebb tanácsos elnökök.

Polgári ügyekben határoz a birodalmi törvényszék az országos fő-törvényszékek végítéletei ellen beadott felülvizsgálati kérelem, valamint az azok határozatai ellen beadott panaszok fölött. Ugyancsak bünygyekben határoz, mint első és utolsó foku bíróság a császár ellen elkövetett felségstértés és a birodalom elleni honárulás végett folyamatba tett ügyekben, mint felebbviteli bíróság pedig az országos fő-törvényszékek határozatai ellen beadott panaszok és az esküdtszékek ítéletei ellen beadott felülvizsgálati kérelmek fölött. A tanácsok közötti nézet-

eltérések eseteiben egyesített tanácsülésekben tárgyalandó az ügy, s határozathozatalra az egyesült két tanács tagjai legalább háromnegyedének jelenléte szükséges.

Az ügymeneti rendtartás többi részleteire nézve a teljes ülés készít tervezetet, s az a birodalmi szövetség-tanács helybenhagyása útján léptethető érvénybe.

(Folytatása és vége köv.)

Hirrovat.

— **O es. és Apostoli kir.** Felsége f. é. szeptember hó 10 én kelt legfelsőbb határozványával Mály István fehértemplomi törvényszéki elnöknek a brassói törvényszékhez, Florián János naszói törvényszéki elnöknek a székely-udvarhelyi törvényszékhez, Keul József fogarasi törvényszéki elnöknek a déési törvényszékhez, Vajna Tamás sepsi-szent-györgyi tszéki elnöknek a gyergyó-szent-miklósi törvényszékkel egyesítendő csik szerdai törvényszékhez leendő áthelyezését legkegyelmesebben jóváhagyni méltóztatott.

□ **Deák Farkas** jeles írónk és igazságügyminiszteri titkár városunkba érkezett, hogy néhány napot családjával körében töltsön.

— **Azon megdőbentő** hirt haljuk, hogy gróf Bethlen Domokos, egy végtelen véletlen következtében, életkora legszebb szakában, folyó hó 18-án Telegden négy napi szenvedés után elhunyt.

(-) **Kapcsolatban** nyírádszeredai levelünkkel, föl-említjük, hogy ott vasárnap színházi előadás is volt; három színész, illetve nő (Ruber, Ruberné és Kállay) s Szántó Nina és Nagy Róza kissaszonnyok s Molnár ur műkedvelők közreműködésével. Mondanunk sem kell talán, hogy a kicsiny színház a zsufolásig telve volt s a jelenvoltak fölötté jól mulattak a „Kukli prédikációk” és „Legjobb az egyenes út” című vigjátékok elég összevágó és élénk előadásán. Nő aztán — folytatja tovább levelezőnk — még az a haszon is volt, hogy községünkben nem lévén gőzfürdő, ez uttal egy kissé ahhoz hasonlóban részesültünk.

— **Büntetés-e, vagy brutálítás?** A napokban az Elbába menve a lovas-laktanya udvarára bepillantottunk, ottan a folyosó oszlopaihoz, csaknem a légbe függőleg, három, vagy négy huszárt látunk kötelekkel oda kötve: bajtársaiknak gunyjára, az emberi méltóságnak lealacsonyítására. Ha ilyen büntetések elég hibásan a szolgálati szabályzatban elő vannak írva, vagy inkább megengedve, jó lenne azokat zárt-helyen végrehajtatni. Mire ismételtén föl hívjuk az illetőket, s ha szükség épen a hadügyminiszter ur figyelmét.

— **A kolozsvári m. kir. tud. egyetemen** az 1876. évi tanévre a beíratások határideje folyó évi szept. 29-től október hó 4-ig bezárólag van megállapítva, miről az érdekeltek ezenlél hivatalosan értesítettnek. Kolozsvárt, 1875. szept. 12-én. Finály Henrik, e. i. rektor.

△ **Vasárnap**, mint előre is irtuk volt, a várbeli nagy templomban megtartá a helyi ev. ref. egyház V. Ferdinánd boldogult királyunkért a gyász-émlékünepélyt, melyen Tolnay Lajos győnyörű imát mondott és Vas Tamás jeles beszédet tartott. A hatóságok fényesen valának képviselve s a közönség igen nagy számmal vett részt, vallás különbség nélkül, a kegyelet ünepélyén, melynek érdekességét nagyban emelé a zenekedvelők egyletének s dalárdáknak jeles közreműködése.

Törvénykezés.

A maros-vásárhelyi m. kir. ítélő tábla nyilvános ülésében az 1875-dik évi szept. 20-án és következő napjain következő ügydarabok adatnak elő:

I. Osztály. I. Tanács polgári ügyekben.

Dr. Endes Gábor r. b. által.

Gróf és b. Bánffy család Marcu Vaszi s társai e. 3180 frt, Luka Sándor Potyó Béla s t. e. ingatlanok átadása, Id. Negru Nicolai s t. ifj. Negru Nicolai e. birtokkiigazítás, Erd. r. cath. püspöki uradalom Klemens János e. egy föld részlet, Erd. r. cath. püspöki uradalom Szigethi Mária e. egy föld részlet, Erd. róm. cath. püspöki urad. Moldován János e. egy föld részlet, Erd. r. cath. püspöki urad. Kimpián Juon e. egy föld részlet, Erd. r. cath. püspöki urad. Salamon György e. egy föld részlet, Gr. Bethlen Emil Molnár Miklós e. 1876 frt 49 kr., Gr. Bethlen Camilló Molnár Miklós e. 3755 frt 38 kr., Konez Imre Boiántiu Nicolai e. som. vh., Pogány Albert Grünberger Sámuel e. 40 frt haszonbér, Bagoly József Zonda János s t. e. tulajdonigény, Dombián Niculai Csokán Simion e. som. vh. i. perők.

Déési Farkas r. b. által.

Stán Jova Csib Györgyné Stán Tódor e. örökösödési jog, A kir. kincstár Sándor Miklós és társai ellen 2033 frt 35 kr., Morscher Károly Schopf Juliána, illetőleg Mikó Klára e. zálogjog, özv. Ignát Tódorné Toma Dionisiáné és társai e. örökösödés, A gy. fehérvári g. cath. egyház Csáklány Sándor e. közös okmány, Náthán Salamon s társai Laibovicz Ágnes hagy. e. telek kiigazítás, Bocz József hagy. Serbán György e., Szabó Domokosné a kolosi só vágó társaság és Szabó Domokos e. igényper iránti perők.

Pogány Károly r. b. által.

Petrisor Pétru és Thodor Macisiu Juon e. végrendelet megállapítása, Lukács Juliána Sóos János e. tartás, Tordai Horváth Ferencz Gazda András e. kártérítés, Sikó István Paskui Tódor ellen adósság, Domokos János Sztanek Mártonné e. kötelezettség teljesítése, Fejérvizi Bálint János Thorotzkai Imre e. 72 frt s jár., Kis Áronné Kis György e. vh., Gáftia Flóra Bunesine Márton e. vh. i. perők.

Illyés Károly pót bíró által.

Benceza Miklós s t. Benczerczán Juon e. 887 frt 46 kr., Goga Domnicza Goga Juon e. osztatlan vagyon elárverezése, Purece Dumitru Pojenariu Juon e. fekvőség átadása, Rátz Palagia s társai Dánes Juonné s társai ellen hagyaték megállapítása, Bothos Albert Kurta Constantin e. birtokkiigazítás, Moldován János Moldován Onnyisszia s t. e. 108 darab arany, Mescó Anna Sulutz József s t. e. 2340 telekkönyvi törlése, Boér Károly Borbély László e. 1914 frt 50 kr., Bogyó Mózes Mirese Ferencz e. 26 frt 95 kr., Zsigmond Tamás Fazakas József hagy. e. 50 frt, Szentmiklósi Lajosné Lubinyi Józsefné e. ingatlanok, Győrfi János gr. Bethlen János és társai e. szolgálatibér, Forró Sándor Tompa József s társai e. egy szekér visszaadása, Szőresei Kristóf Nagy Borbára e. 150 frt s járuléka i. perők.

Dr. Dózsa Miklós pót bíró által.

Magos Györgyné Konya Judith Moga Judith s társai e. végrendelet érvénytelenítése, Subai Terezia Spiczter Gerson s társai e. tulajdonigény, Dévai ev. ref. egyház Gálfi Istvánné Fodor Luiza e. 1600 frt, Hosszu Ferenczné Fekete Rózália s társai e. 2457 frt 4 kr., Gáll János Herczeg Jánosné Izsák Borbára e. fekvők, Dénes Józsefné Baruch Adolf ellen fekvők végrehajtás alóli kiszakasztása, Gálfi Anna Borbély Elek e. ingóságok, Id. Merza Joachim Bonda Mózes e. tulajdonjog, Steriu Constantin Darabos Ferencz és neje e. birtokkiigazítás, Szabados Katalin Szabados Andras hagy. e. 200 frt, Lázár Páloszkár Popovics Györgye e. som. vh., Valtier Jakab b. Rothen-tal Henrich e. 276 frt 26 kr., Istraty István Csik-Szentpéter egyházmegye e. haszonbér felmondása, Kaul János Gottsmánn János e. som. vh., Zsigmond Tamás Temérdek Dénes e. megnye igazítás, Szabó Antalné Magyarosi Ferencz e. 24 frt s járul. i. perők.

I. Osztály. II. Tanács polgári ügyekben.

Pipos Péter r. b. által.

Tatáru Nicolai Tatár Juon e. 300 frt, Gáll Ezekias ifj. Kilény János e. 6 frt 29 kr., Mengesius Mária Vasi Nicolai e. 45 frt 50 kr., Stefán Popi Dénes Marga Simeon s társai e. 10 frt, Bese János Lupului Pap Gábris s társai e. 97 frt 50 kr., Moldován Sutyá Turku Simion s t. e. igényper, Fódor László Bodor József e. 31 frt, Todea Nyisztor Moldován János e. som. vh., Bőjtthe Sámuel Székely György e. tulajdonjog, Debreczeni Károlyné Sárkány Lajos e. 2 frt 40 kr. i. perők.

Petri Ádám r. b. által.

Kocsárdi Andrásné Haas Tódor s t. ellen tulajdonigény, Joanna lui Filip György Juon Filip György s t. e. tulajdonigény, Leib Mendel Pokol Sándor e. 30 frt, Pongrátz Boldizsár Pintye Tódor lui Juon e. 40 frt, Bucsi Sándor Hoprich Frigyes e. 100 frt vételár, Krausz Izrael Kecze Makávej e. 23 frt, Ifj. Strull József Smil Simon e. 192 frt 76 kr., Oána Kozma Germán Rafila e. 33 frt 66¹/₂ kr., Kohn Ferencz Marosán Filip e. 60 frt, A sepsi-szt-györgyi Ferencz József kórház Sorbán Sándor e. 7 frt 80 kr. költség i. perők.

III. Osztály bünygyekben.

Nagy Samu r. b. által.

Ifj. Kecskés Kelemen s t. tolvajság, Toma Zsurka s társai tolvajság, Szurd Juon sulyos testisértés, Sala Já-

nos tolvajság, Balázs János sulyos testisértés, Sonka Juon sulyos testisértés, Badilla Stanka testisértés, Gran Sónia becs. sért., Gál Nándor közintézkedések e. kihágás, Lázár Mária lui Zekene becs. sért., Fleaca Juon s t. becs. sért., Krech György testisértés, Csobánkán Máftéj becs. sért., Mátieszi Ferenczné becs. sért., Domsa Vaszilika testisértés, Bennert Henrich becs. sért., Mártini Márton becs. sért., Schuster András becs. sért., Scherer János közintézkedés ellen kikágás iránti bünygyök.

Vajda Simon r. b. által.

Pap Mihály testisértés, Gombos György tolvajság, Szolga Julis s t. tolvajság, Schönbrun Ignác becs. sért., Sokup Antonia testisértés, Dirmatsek Alajos testisértés, Pap János s t. bankjegy hamisítás, Tyiorán Juon tolvajság iránti bünygyök.

Spech Adolf r. b. által.

Scheerer Mihály testisértés, Henning János becsületsértés, Gross Frigyes becs. sért., Helvig Frigyes lopás, Orendi János becs. sért., Popp János lopás, Burazán Juon s t. tolvajság, Theu Fleseru becs. sért., George Vaszilie testisértés, Boncza Ávrám lopás, Muntján Ávrám testisértés, Gottschling Márton s t. becs. sért., Bräkaer Márton csalás, Serbán Juon testisértés, Márián Miculai testisértés, Rogoeza Anna lopás, Mafei Butta s t. büntett elősegélése, Dát Nikita sulyos testisértés, Samfira Petrucz testisértés, Filip Lázár s t. testisértés, Marosán Dáre testisértés, Lolviu Nicolai s t. tolvajság, Bárbu Niculai lopás, Sintianu Ilie lopás, Angyel Aniska becsületsértés, Rosenfeld Klára testisértés, Kosztea Szávéta becsületsértés, Jámbor István becs. sért., May Benjámín becsületsértés, Hoffman Regina s t. életbizt., Duldner Márton tolvajság, Roth Joachim becs. sért., Klein Samu testisértés, Bille-gán Stefán lopás, Daichend János becs. sért., Brukner Mihály sulyos testisértés iránti bünygyök.

Sztoyka Antal r. b. által.

Fraczilla Toader s társai tolvajság, Kádár András Tamás s társai tolvajság, Mária lui Szávu George s t. tolvajság, Grozav Danilla s t. tolvajság, Kete Szimion tolvajság, Madaras Sigmund s t. csalás i. bünygyök.

Antalfy Gábor r. b. által.

Szakács János emberölés, Id. és ifj. Marpodian Jakab becs. sért., Nyisztor Juon testisértés, Kerekes János s társai testisértés, Bartok József s társai becs. sért., Stefáni János testisértés, Ueza lui Faur becs. sért., Koppolt Ferencz testisértés, Lup Nicolai becs. sért., Stetka Juon s t. testisértés, Dinu Nimereale vagyonbizt., Bukur Nutiu lui Nicolai testibizt., ifj. Kovács Gergely testisértés, Pap Ferencz testisértés i. kihágás, Pál Józsefné s t. becs. sért. i. kih., Sebestyén Rebeka becs. sért. i. kik. iránti bünygyök.

Popovics Servián r. b. által.

Danila Toma s társai testisértés, Stáncu Alexa testisértés, Móise Nicolai testisértés, Sándor György s társai testisértés, Gavrilla Severin Hodea becs. sért., Jonásk Mihaila egésség e. kik., Dologa Katina Juon s t. becsületsértés, Galusca Gavril becs. sért., Dochia lui Erimia Buhai Kovács becs. sért., Tufa Juonné becs. sért., Miklea Stefán testisértés, Pausan Gábor testisértés, Andrei Juon testisértés, Pipa Lázár lopás, Schmidt János lopás, Maier Juon közintézkedések e. kih., Tornu Juon s t. lopás, Bugliu Juon és Nicolai lopás, Fulea Vaszilia becs. sért., Bányai István s t. testisértés, Pogán Pétru testisértés, Sau Samu lopás és sikkasztás, Vagner János s társai becsületsértés, Graef Frigyes közintézetek e. kih., Munteanu Nicolai s t. becs. sért., Stánts József s t. lopás, George Aftanasie Popa becs. sért., Hampu Tódor közintézkedések e. kih., Brestovsky Fáni testi- és becs. sért., Bitai László testi- és becs. sért., Gross Leopold lopás, Mihailie és Nicolai becs. sért., Szelken Nicolai testisértés, Onicza lui Nicolai Puika becs. sért., Cselner Mihály lopás, Peterle Ferencz testisértés, Samoilla Ternován közintézkedések e. kih., Moldovanescu Miron s társai becs. sért., Juon Caprariu Pandrea lopás, János Tettu közintézkedések e. kih., George Panaika Staneásza lopás, Nicolai Tódor Babohalma lopás, Pintye Vaszilika s t. testisértés i. bünygyök.

